

Ambulatorinių slaugos ir akušerijos ankstyvosios intervencijos paslaugų šeimoms teikimo reikalavimų ir šių paslaugų išlaidų apmokėjimo Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis tvarkos aprašo 19 priedas

ANTENATALINĖS RIZIKOS VERTINIMAS GIMDYVĖMS

VIZITO DATA:	Nustatytas rizikos lygis:
VIZITO NR. :	
ŠLS VARDAS PAVARDĖ:	
MAMOS VARDAS PAVARDĖ:	
Ankstyvuojų laikotarpiu po gimdymo vyksta dideli fiziniai ir psichologiniai pokyčiai bei moters prisitaikymas, kūdikio tyrinėjimas, realus jo suvokimas, motinystės atsakomybė, reikalavimai sau pačiai, noras kuo greičiau išmokyti, suprasti ir prižiūrėti kūdikį. Bloga psichologinė adaptacija gali turėti neigiamus padarinius ne tik motinos sveikatai, jos santykiui su kūdikiu, bet ir su aplinkiniais žmonėmis. Todėl svarbu nustatyti emocinius sutrikimus ir suteikti reikiamą pagalbą moterims po gimdyminiu laikotarpiu. Rizikos faktoriai: 1. Emocijų ir elgesio sutrikimai. 2. Patirtys vaikystėje. 3. Santykiai su partneriu ir tėvais. 4. Patirtys gimdant ir auginant šį kūdikį.	

ANTENATALINĖS (PSICHOSOCIALINĖS) RIZIKOS KLAUSIMYNAS	
Ar yra buvęs laikotarpis, kai dvi savaites ar ilgiau, jautėtės ypač prislėgta, nelaiminga ar depresiška?	☐ Taip (5); ☐ Ne (pereikite prie 1.c.) (0).
a. Ar šios emocijos trukdė jūsų darbui, santykiams su draugais ar šeima?	☐ Visiškai ne (1); ☐ Nepasakyčiau (2); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (4); ☐ Visada (5).
1. b. Ar šios emocijos vertė ieškoti profesionalios pagalbos?	☐ Taip, psichologo (5); ☐ Taip, psichiatro (5); ☐ Taip, šeimos gydytojo (5); ☐ Ne (0).
Ar dėl to teko vartoti medikamentus?	Jei taip, kokius? _____
c. Ar turite kokių nors kitų psichikos sveikatos problemų? (pvz., valgymo sutrikimai, psichozė, bipolinė liga, šizofrenija).	Jei taip, kokių? _____
Ar jūsų santykiai su partneriu yra emociškai	☐ Taip, labai (1); ☐ Gana dažnai (2);

palaikantys?	☐ Iš dalies (3); ☐ Nepasakyčiau (4); ☐ Visiškai ne (5); ☐ Neturiu partnerio (5).
Ar per pastaruosius 12 mėn. patyrėte pokyčių ar netekčių, tokių kaip išsiskyrimas, smurtas artimoje aplinkoje, darbo praradimas, netektis ir kt.?	☐ Taip (5); ☐ Ne (pereikite prie 4 klausimo) (0), Jei taip, kokių? _____
a. Ar patirti pokyčiai/netektys jus paveikė?	☐ Visiškai ne (1); ☐ Nepasakyčiau (2); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana daug (4); ☐ Labai (5).
Ar apskritai laikytumėte save nerimaujančia?	☐ Visiškai ne (1); ☐ Nepasakyčiau (2); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (4); ☐ Visada (5).
Apskritai, ar jūs susinervinate, jei jūsų gyvenime nėra tvarkos? (pvz., ta pati rutina).	☐ Visiškai ne (1); ☐ Nepasakyčiau (2); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (4); ☐ Visada (5).
Ar manote, kad turėsite žmonių, į kuriuos galėsite kreiptis pagalbos dėl savo kūdikio?	☐ Visiškai ne (5); ☐ Nepasakyčiau (4); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (2); ☐ Visada (1).
Ar patyrėte emocinio smurto vaikystėje?	☐ Taip (5); ☐ Ne (0).
Ar jūs kada nors patyrėte seksualinę ar fizinę prievartą?	☐ Taip, seksualinę (5); ☐ Taip, fizinę (5); ☐ Ne(0).
Ar vaikystėje jautėte mamos emocinį palaikymą?	☐ Neturiu mamos (5); ☐ Visiškai ne (5); ☐ Nepasakyčiau (4); ☐ Šiek tiek (3); ☐ Gana dažnai (2); ☐ Visada (1).
BALŲ SUMA*	
<i>Keletas papildomų klausimų apie buvusį gimdymą ir partnerį</i>	
Ar jūsų patirtis gimdant šį kūdikį buvo nuvilianti ar gąsdinanti?	☐ Visiškai ne ☐ Nepasakyčiau ☐ Šiek tiek ☐ Taip ☐ Taip, labai
Ar jūsų patirtis auginant šį kūdikį yra teigiama?	☐ Visiškai ne ☐ Nepasakyčiau ☐ Šiek tiek ☐ Taip ☐ Taip, labai

Ar apskritai jūsų kūdikis prižiūrėtas ir pamaitintas?	☐ Visiškai ne ☐ Nepasakyčiau ☐ Šiek tiek ☐ Taip ☐ Taip, labai
Ar jaučiatės saugi su dabartiniu savo partneriu?	☐ Visiškai ne ☐ Nepasakyčiau ☐ Šiek tiek ☐ Gana dažnai ☐ Visada ☐ Neturiu partnerio
Ar manote, kad jums (ar jūsų partneriui) gali kilti problemų dėl narkotikų ar alkoholio?	☐ Visiškai ne ☐ Nepasakyčiau ☐ Šiek tiek ☐ Gana dažnai ☐ Visada
Ar turite kitų rūpesčių, apie kuriuos šiandien norėtumėte pakalbėti?	

*Vertinimas:

1. Iš viso yra 12 atsakymų, kuriuos įvertiname balais.
2. Kiekvienas atsakymo variantas vertinamas nuo 0 iki 5 balų. Atsakymų įvertiniai parašyti ties atsakymų variantais, skiriamą balą įrašykite dešiniausiame stulpelyje, pabaigoje visus balus sudėkite. Galima balų suma nuo 5 iki 60.
3. Surinkus 23 ir daugiau balų, moters antenatalinė (psichosocialinė) rizika vertinama kaip didelė, reikalingas tolesnis detalesnis jos ištyrimas ir pagalbos planavimas.

RIZIKOS LYGIAI:

0	1. Moteris neturi jokių elgesio ar emocijų sutrikimų. 2. Nepasitaikė, kad moteris jaustų prislėgtą nuotaiką, nelaimingumą dvi savaites ir ilgiau. 3. Nevartojo jokių psichiką veikiančių medikamentų. 4. Santykiai su partneriu yra emociškai palaikantys. 5. Moteris neturi priklausomybių. 6. Vaikystėje moteris nepatyrė jokio smurto ar prievartos. 7. Moteris neturi elgesio ar emocijų sutrikimų. 8. Gimdymo patirtis nebuvo nuvilianti ir gąsdinanti, o kūdikio auginimas kelia teigiamas emocijas.
1	Moteris yra turėjusi žalingų įpročių, kurių šiuo metu neturi. Pasitaikė, kad moters jaučiama prislėgta nuotaika, nelaimingumas truko dvi savaites ir ilgiau, tačiau kitoms veikloms tai netrukdė. Nevartojo jokių psichiką veikiančių medikamentų. Santykiai su partneriu yra emociškai palaikantys. Tačiau moteris ne visada turės žmonių, kurie galėtų pagalbėti dėl kūdikio priežiūros. Moteris šiuo metu neturi jokių elgesio ar emocijų sutrikimų arba anksčiau jų turėjo, gavo (gauna) pagalbą ir paslaugas ir suvaldė situaciją. Vaikystėje moteris patyrė emocinį smurtą. Gimdymo patirtis buvo nuvilianti ir gąsdinanti, tačiau kūdikio auginimas kelia teigiamas emocijas.
2	Moteris turi žalingų įpročių. Nėštumo metu nėščioji epizodiškai rūko, vartoja alkoholį/narkotikus. Nėščioji turėjo priklausomybių, yra atkryčio grėsmė. 2. Pasitaikė, kad moters jaučiama prislėgta nuotaika, nelaimingumas truko dvi savaites ir ilgiau, tačiau kitoms veikloms tai trukdė nedaug. Yra vartojusi psichiką veikiančius medikamentus. Santykiai su partneriu nėra emociškai palaikantys. Moteris ne visada turės žmonių, kurie galėtų pagalbėti dėl kūdikio priežiūros. Moteris turi psichikos sveikatos problemų, pastebimos depresyvos nuotaikos, mintys apie savižudybę. Vaikystėje moteris patyrė emocinį smurtą. Gimdymo patirtis buvo nuvilianti ir gąsdinanti, tačiau kūdikio auginimas kelia teigiamas emocijas.

3	Moteris turi žalingų įpročių, kuriuos ignoruoja net nėštumo metu. Reguliariai rūko ar vartoja alkoholi/narkotikus nėštumo metu. 8. Pasitaikė, kad moters jaučiama prislėgta nuotaika, nelaimingumas truko dvi savaites ir ilgiau bei trukdė kitoms veikloms. Moteris vartojo psichiką veikiančius medikamentus. Santykiai su partneriu nėra emociškai palaikantys. Moteris visiškai neturės žmonių, kurie galėtų pagelbėti dėl kūdikio priežiūros. Moteris patyrė emocinį smurtą vaikystėje, yra patyrusi ir seksualinę ar fizinę prievartą. Moteris turi psichikos sveikatos problemų. Akivaizdūs rizikingos elgsenos požymiai (depresija, suicido bandymas, pasikartojantis save žalojantis elgesys). Moteris turi elgesio ar emocijų sutrikimų, juos ignoruoja. Gimdymo patirtis buvo nuvilianti ir gąsdinanti, o kūdikio auginimas kelia neigiamas emocijas.
---	---

Pageidaujama, kad klausimyną užpildytų pati moteris savarankiškai, nesitardama su aplinkiniais (išskyrus atvejus, kuomet moteris nemoka ar sunkiai skaito lietuviškai)
